آب مورد نیاز برای آبیاری اراضی دشت سیستان ومقایسه آن با حق آبه ایران از رودخانه مرزی هیرمند

پرویز حقیقت جو، دانشجوی دکتری گروه هیدرولوژی ، دانشکده مهندسی علوم آب ، دانشگاه شهید چمران ،اهواز[1]

عبدالکریم بهنیا ، دانشیار گروه هیدرولوژی ، دانشکده مهندسی علوم آب ، دانشگاه شهید چمران ،اهواز

1- تلفن : 09155425136 پست الکترونیکی : phjou @ yahoo.com

چکیده

دشت سیستان در شرق کشور ایران واقع شده است و اراضی قابل کشت در این دشت دارای وسعتی معادل 140 هزار هکتا ر می باشد . با توجه به بارندگی کم سالانه و اقلیم خشک منطقه ،منبع اصلی آب آبیاری در این دشت رودخانه مرزی هیرمند است . حق آبه ایران از این رودخانه 22 متر مکعب در ثانیه می باشد . در این بررسی میزان آب مورد نیاز برای آبیاری اراضی کشاورزی سیستان که با استفاده از لیسیمتر زهکش دار واقع در ایستگاه تحقیقات کشاورزی زهک اندازه گیری شده است و همچنین با استفاده از روش های تجربی نظیر لینکر ، آلبرخت ، بلینی- کریدل ، هارگریوز- سامانی ، و روش تشتک تبخیر برآورد و با نتایج حاصل از لیسیمتر مقایسه شده اند و بر این اساس هیدرومدول دشت سیستان محاسبه شده است . در این بررسی نتیجه گیری شده است که حق آبه مذکور نمی تواند برای آبیاری تمام اراضی کشاورزی سیستان مورد استفاده قرار گیرد و فقط برای آبیاری بخشی از اراضی مذکور کفایت می کند . بحث وبررسی پیرامون راهکارهای افزایش سطح زیر کشت با حق آبه مذکور از اهداف این مطالعه می باشد .

کلید واژه ها : ***دشت سیستان ، حق آبه ، نیاز آبی ، هیدرومدول ، لیسیمتر ، روش های تجربی***

1- مقدمه

دشت سیستان در شرق کشور ایران واقع شده است و اراضی قابل کشت در این دشت دارای وسعتی معادل 140 هزار هکتا ر می باشد . یکی از عوامل محدود کننده کشاورزی در دشت سیستان آب است . با توجه به اینکه میانگین بارندگی سالانه دشت مذکور 60 میلی متر است [1] و اقلیم منطقه خیلی خشک است بنابراین عملیات کشاورزی وابسته به شدت جریان رودخانه هیرمند می باشد که تنها منبع تامین آب آبیاری برای منطقه است.

در این بررسی آب مورد نیاز برای آبیاری اراضی قابل کشت در منطقه با استفاده از روش های تجربی تخمین تبخیر و تعرق محاسبه شده است و با نتایج حاصل از لیسیمتر مقایسه شده اند و بر این اساس هیدرومدول برای دشت سیستان محاسبه شده است.

Archive of SID